

MIN. URBŠYS IR GEN. RAŠTIKIS MASKVOJE

SOVIETAI SUSIMETA LIETUVAI NEGRAŽINTI VILNIAUS MIESTO

KO SOVIETAI NORI LIETUVOJE

HELSINKIS, Suomija, spal. 8. — Žinios iš Maskvos, tenai nuvykusi Lietuvos delegacija tartis su sovietais dėl jų reikalaujamų koncesijų Lietuvoje.

Lietuvos delegacijos prieša-kyje yra užs. reikalų minis-tras J. Urbšys ir kariuome-nės vadas gen. S. Raštikis. Lietuva reikalauja Vilniaus ir tikisi jį atgauti.

Sovietai Lietuvai stato šiuos reikalavimus: įgyti teisę statyti laivynui bazę arti Palangos ir geležinkeliu tranzito. Be to reikalauja sau teisę įginkluoti Lietuvos Vokietijos pasienį. Už tai Maskva Lietuvai žada Vilniaus krašto plotą ruožą (bet ne Vilniaus miestą) ir lietuviš-koms prekėms transito teises į Odessa.

VILNIAUS BOLŠEVIKAI PRIEŠ LIETUVĄ

RYGA, spal. 8. — Paskui raudonąją armiją į Lenkijos valdomas teritorijas įsiveržė

ir komunistų internacionalo agentai ir užimtuose miestuose ir miesteliuose sudarė darbininkų ir valstiečių sovietus. Kone visur atrado savo šalininkų, pirmiau slapta veiku-sių Maskvos naudai.

Komunistų sovietas sudary-tas ir Vilniaus mieste. Žinio-mis iš Maskvos, dabar Vil-niaus sovietas (Maskvos žo-džiais: Vilniaus 'darbininkai') priešinas Vilnių grąžinti Lie-tuvai. Nori, kad Vilnius pa-silikytų sov. Rusijos ribose.

Sovietų vyriausybė tai iš-kėlė aikštėn, kai Lietuva, svarstydamas Maskvos iškeltus reikalavimus nusistatė atgau-ti Vilnių ir kad Vilniaus grą-žinimo klausimas būtų pažy-mėtas sutartyje.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ SUVALKUS

BERLYNAS, spal. 8. — Vo-kiečių kariuomenė užėmė Su-valkų miestą ir to krašto yi-są dalį, kurią 1920 metais len-kai atplėšė nuo Lietuvos ir savinasi taip, kaip Vilniaus kraštą. Vadinas, vokiečiams tenka ir Seinai.

SUOMIJA ŠAUKIA ATSARGAS SAUGOTI SAVO NEUTRALUMĄ

HELSINKIS, spal. 8. — Suomijos vyriausybė gavo so-vietų kvietimą pasiūsti Mask-von savo delegaciją aptarti savitarpinius politinius ir e-ekonominius klausimus.

Kiek žinoma, Suomija nusi-stačius sovietams nepripažinti jokių koncesijų. Bet, dele-gacija, matyt, bus pasiūsta.

Gavusi kvietimą Suomijos vyriausybė tuojau tarnybon pašaukė kelerių metų atsargi-nius. Pažymėta, kad tas rei-kalinga padidinti pasieniais apsaugą. Aišku, Suomija taip lengvai nepasiduos sovietams, kaip padarė Estija ir Latvija.

SUSISIEKIMAS TARP KAUNO IR RYGOS

KAUNAS (E). — Tarp Ry-gos ir Kauno Aero klubų ve-damos derybos oro susisieki-mui tarp šių miestų įvesti. Svarbiausiais klausimais jau esą susitarta, tad manoma, kad Kaunas — Ryga oro su-sisiekimas greit bus pradėtas.

KAUNAS (E). — Ruggpiū-čio mėn. iš Lietuvos buvo iš-gabenta prekių už 20,1 mil. li-tų, o įgabenta už 17,6 milijo-nų. Balansas rugpiūčio mėne-sį aktyvus 2,5 milijonų litų.

MIRĖ WICHITA VYSKU-PIJOS VYSKUPAS

WICHITA, Kans. — Mirė JE. vyskupas A. J. Schwert-ner, Wichita vyskupijos gany-tojas, 59 m. amžiaus.

Palaidotas spalio 5 d. Daly-vavo keliolika vyskupų. Gedu lo Mišias pontifikavo Toledo vyskupas K. J. Alter.

CHICAGOJ NUŠAUTAS IEŠKOMAS PLĖŠIKAS

Policija užtiko ir nušovė ieškomą plėšiką John M'Gui-re, 42 m. amž., kurs rugpiūčio mėnesį pabėgo iš Jolieto ka-lėjimo.

Planuojamoj atstatyti Lenkijoj bus įsteigta žydams rezervacija

BERLYNAS, spal. 8. — Na-cijų sluoksnuose kalbama, kad Hitleris turi naują sumany-mą, kas darius su Vokietijos ir Lenkijos žydais, kurių yra apie 3 milijonai.

Žydų valstybės steigimo Lenkijos teritorijose sumany-mas paneigtas. Šį kartą Hitleris turi nau-

Iš a. a. kardinolo Mundeleino laidotuvių gedulo pamaldų katedroje vaizdas. Apaštališkas delegatas, J. E. Arkivyskupas A. G. Ciegnani, po Mišių smilko kardinolo karstą.

ANGLIJA PAGEIDAUJA NEPRIKLAUSOMOSIOS LENKIJOS ATSTEIGIMO

BERLYNAS, spal. 8. — Naciai išvysto ko plačiausiai propagandą už taiką Hitle-rio planais.

Sakyta parlamente Hitlerio kalba per radiją pakartota angliškai ir prancūziškai. Naciai laukia, kad rasi, prezidentas Rooseveltas pakils tarpininkauti ir kariaujan-čioms pusėms pasiūlys paliau-bas.

Patirta, prez. Rooseveltas nenori imtis žygių be santar-vės valstybių pritarimo.

LONDONAS, spal. 8. —

Anglijos vyriausybė rimtai at-sineša į Hitlerio taikos su-gestijas, penktadienį iškeltas savo kalboje parlamente. Vy-riausybė Hitlerio kalbos turi-nį studijuoja ir tariasi su Prancūzija, kas toliau veikti.

Yra žinoma, kad ministras pirmininkas Chamberlainas tomis dienomis parlamente at-sakys Hitleriui į jo sumany-mus. Reikalaua aiškiau nu-

rodyti savo sugestijas, nes kai kurios jo kalbos daly-s stačiai nesuprantamos. Cham-berlainas pareišk, kad Hitle-rio sugestijos turi būti pla-čiau svarstomos.

Pranešta, kad Chamberlai-nas karo nutraukimui paduos Vokietijai šias griežtas sąly-gas:

Anglija nieku būdu nesu-ris nepasiūlo tiesioginės tai-kos, nepadaudą sąlygų, ne žo-džiu neprasitaria apie repara-cijas. Jis tik nurodo, kad Eu-ropa reikalinga taikos, kad Vokietija mielai sutikū pa-liaubas, jei kuri nors atsakin-ga bešališka valstybė, kad ir Amerika, jas iškeltų. Jei tas neįvyks, Vokietija prisirengs karui ir neturi galvoje ka-ro pralošimo, nors ilgus me-tus prisieitų grumtis.

Hitleris savo kalboje klaun-sia Anglijos, kokiais sumeti-mais ji kariauja. Gal nori at-statyti Lenkiją? Sako, Versa-lio sutartimi įkurta Lenkija daugiau neatgims ir Anglija turėtų tai žinoti. Bet gal An-glija kariauja, kad sugriauti šiandieninį Vokietijos režimą, klausia Hitleris. Ir atsako, kad ji to neatsieiks ilgiausius metus kariaudama. Bet visgi milijonai žmonių turėtų pa-guldyti galvas, jei karas būtų vykdomas.

50 AMERIKIEČIŲ VARSUVOJE

WASHINGTON, spal. 7. — Valstybės departamentas pa-informuotas, kad užsilikusie-ji Varšuvoje 50 amerikiečių yra saugoje ir tik vienas jų lengvai sąžeistas.

J. A. Valstybių ambasados kanceliarija tenai išlikusi. Bet konsulatą ir ambasadoriaus rezidenciją sunaikinti.

Sakoma, kad gal pirmadie-nį ministras pirmininkas Chamberlainas parlamente at-sakys Hitleriui ir reikalau-s paaiškinimų. Jei bus siekiama paliaubų, prieš tai ims ma-žiausia 10 parų įtempto diplo-matinio darbo.

NACIAI IŠTRAUKS VOKIEČIUS IS LATVIJOS

RYGA, spal. 8. — Vokieti-jos pasiuntinys Latvijai lat-vių vyriausybės reikalauja leisti apie 33,000 vokiečių iš Latvijos nukeldinti į Vokieti-ją. Vyks pasitarimai.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

ANGLIJA ATSAKYS HITLERIUI Į JO TAIKOS SUGESTIJAS

LONDONAS, spal. 7. — Anglijos vyriausybė randa, kad Hitlerio taikos sugestijos yra labai neaiškios, taip kad to visa nereikėtų nė svarsty-ti. Nežiūrint to, vyriausybė nuodugnai ir atsargiai Hitle-rio sąlytą parlamente kalbą perstudijuos ir paskelbs savo atsakymą.

Idomusia tas, kad Hitle-ris nepasiūlo tiesioginės tai-kos, nepadaudą sąlygų, ne žo-džiu neprasitaria apie repara-cijas. Jis tik nurodo, kad Eu-ropa reikalinga taikos, kad Vokietija mielai sutikū pa-liaubas, jei kuri nors atsakin-ga bešališka valstybė, kad ir Amerika, jas iškeltų. Jei tas neįvyks, Vokietija prisirengs karui ir neturi galvoje ka-ro pralošimo, nors ilgus me-tus prisieitų grumtis.

Hitleris savo kalboje klaun-sia Anglijos, kokiais sumeti-mais ji kariauja. Gal nori at-statyti Lenkiją? Sako, Versa-lio sutartimi įkurta Lenkija daugiau neatgims ir Anglija turėtų tai žinoti. Bet gal An-glija kariauja, kad sugriauti šiandieninį Vokietijos režimą, klausia Hitleris. Ir atsako, kad ji to neatsieiks ilgiausius metus kariaudama. Bet visgi milijonai žmonių turėtų pa-guldyti galvas, jei karas būtų vykdomas.

Sakoma, kad gal pirmadie-nį ministras pirmininkas Chamberlainas parlamente at-sakys Hitleriui ir reikalau-s paaiškinimų. Jei bus siekiama paliaubų, prieš tai ims ma-žiausia 10 parų įtempto diplo-matinio darbo.

Kas blogiausia, kad Hitle-ris nurodo santarvei nesikišti į jo užkariautų teritorijų liki-mą. Tas, girdi, yra Vokieti-jos reikalas. Ir tas griežtai ne priimtina.

AMERIKOS LIETUVIAI STOVI UŽ VILNIAUS ATVADAVIMĄ

Lietuvon pasiūsta kablegrama

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos ir Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje cen-tro valdybos pasiantė į Lietu-vą per Eltą tokią kablegramą:

"Pranešame jums, broliai, kad mes, Amerikos lietuviai, griežtai stovime ir stovėsime už pilną Lietuvos nepriklauso-

mybę ir prašome vyriausybės stengtis atgauti Vilniaus kra-štą, nedarant su okupantais kompromisų, kurių pažeistų valstybės suverenumą".

Kablegramą pasirašė Fe-deracijos pirmininkas Dr. A. Rakauskas ir Liet. R. K. Su-sivienijimo pirmininkas J. Ši-mutis.

Tikintieji gausingais buriais lanko a. a. kardinolo Mundeleino kriptą

Šeštadienį ir vakar tikinčių-jų būriai lankė St. Mary of the Lake seminarijos Nekalto Prasidėjimo koplyčioj kriptą, kur penktadienį palaidotas vi-sų mylimas ganytojas arkī-vyskupas kardinolas Munde-leinas.

Pranešta, kad ir ateityje, iš-ėmus seminarijos auklėtinių turimų pamaldų laiką, kopy-tėlia bus atidaryta, kad dnoti-

progos žmonėms atlankyti kriptą ir pasimelsti už miru-sį kardinolą.

Dėl kardinolo mirties semi-narijoje visą savaitę pamokos buvo nutrauktos. Šeštadie-nį grąžinta normali tvarka. Bet gilaus gedulo žymės il-giausius laikus neišdils. Kar-dinolo šventovė visados bus gausiai žmonių lankoma.

J. A. VALSTYBĖSE KOMUNISTŲ EILĖS SPARČIAI MAŽĖJA

NEW YORK. — Žinovai su-seka kad J. A. Valstybėse pa-skutiniiais laikais pračėjo sparčiai mažėti komunistų ei-lės. Kurie tik sugeba protau-ti, tie pameta komunistų par-tiją, arba kitas raudonųjų or-ganizacijos ir dedasi prie kitų organizacijų. Be eilinių komu-nistų pasitraukia daugybė ir vadų ir žymesniųjų asmenų, kuriems dar neseniai komunis-tų idejos ir jų valdžios forma Rusijoje imponavo.

Amerikos raudonųjų eilės ir seniau Amerikoje buvo nestip-rios. Jos pradėjo smukti, kai Stalinas pradėjo žudyti rau-donosios armijos žymiusius vadus ir kitus, o paskiau pa-čius komunizmo pionierius — paties Lenino sėbrus.

Dabar gi komunistų eilės pradėjo sparčiai retėti, kai Stalinas susisėbravo su Hitle-riu. Komunistai nieku būdu negali suprasti, kas pasidarė su Stalinu, jei jis dedasi su at-kakliausiu komunizmu prieš.

Negalėdami pakęsti šios kei-stos Stalino vadovybės, raudo-nieji atsiveikina su savo oran-gais ir pasitraukia iš raudonų jų eilių.

Daug kas įdomauja šios ša-lies komunistai. Sako, jie a-teityje gali čia sudaryti rim-tą pavojų. Dabar žinovai atsa-ko, kad nebus jokio pavojaus. Komunistai patys savaime iš-nyks.

LENKAI KATALIKAI PAKLIUVO PAGONŲ IR BEDIIVIŲ VALDŽION

WASHINGTON. — Nacių ir bolševikų užgrobtaj Lenki-joj yra apie 24 milijonai katali-kų. Lenkų daviniais, minė-tam skaičiuje yra apie 20 mi-lijonų vienių lenkų katalikų. Prieš valstybės nupuolimą Lenkijoj buvo vienas kardino-las, 4 arkivyskupai, 41 vysku-pas ir 9,685 kunigai.

Lenkiją suskaldžius, po draug suskaldytos ir kai ku-riuos vyskupijos. Apie 17 mili-jonų katalikų pakliuvo nacių pagoniška valdžiai ir apie 7 milijonai — bolševikų bedie-viškajai.

Tas yra nepaprastai skau-dus Bažnyčiai ir katalikams į vykis.

PARYZIAUS BAŽNYČIOSE PAMALDOS UŽ LENKIJĄ

PARYŽIUS, spal. 7. — Čia visose katalikų bažnyčio-se vakar įvyko specialės pa-maldos — Mišios už Lenkiją.

BUKARESTAS, spal. 8. — Rumunija, Vengrija ir Jugo-slavija sudarė sąjungą, kad pasipriešinti Maskvos ir Ber-lyno užgaidoms.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Šian-dien debesuota; lietus; vėsiiau. Saulė teka 5:56, leidžiasi 5:19.

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2324 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
 Published Daily, Except Sundays.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 25c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Metina kasdien tikras amerikonas.
 PRENUMERATORŲ KAINA: J. Amerikos valstybės.
 Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — 25c.

Skelbimų kainos priimančios paroklavius.
 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Spalių Devintoji

Tai istoriška diena, kurios mūsų tauta niekuomet neužmirš. Neužmirš jos nė Lietuvos priešai lenkų vadai, kurie, benorėdami per daug apžioti, patys užspringo ir Lenkiją pradžė.

Mums gaila lenkų tautos, jos nekaltų žmonių, kurie dėl savo vadų gobsumo, dėl jų nesugebimo tiek krauju turėjo pralieti, ir vargą patekti ir į belaisvę papulti. Patys jų vadai nedaug tenukentė: jų dauguma į užsienį pabėgo ir, gal būt, nemažai jos turto išsigabeno savo asmeniškams reikams. Iš jų, berods, tik vienas, sąžinės graužiamas, nusišovė. Kovoti su priešu iki gaili paliko tik tie lenkų tautos vadai, kurie priešinosi vyriausybei neprotingai politikai.

Tie Lenkijos politikai daug tautų nuskriaudė, nuskriaudė ir mūsų tautą.

Besikuriant nepriklausomai Lietuvai, jie darė didžiausias klūtis ir iš visų savo jėgų varėsi, kad visą Lietuvą sau pasiglemžti. Tai jiems nepavyko. Kai Lietuva jau gyveno ir nepriklausomu gyvenimu, lenkai vis dar nesiliovė jai kenkti.

Štai pavyzdys.

1920 m. spalio mėn. 7 d. Suvaikuse susirinko Lietuvos ir Lenkijos atstovai, padarė sutartį, kuria Vilniaus kraštas pripažintas Lietuvai, ją savo laisva valia pasirašė. Bet po dviejų dienų, rašau dar nenuzdžiūvus, būtent spalio mėn. 9 d., iš pasalų puolė Vilniaus kraštą ir jį užgrobė. Per devynioliką metų okupantai žiauriai kankino Vilniaus krašto lietuvius: varė jų ne tik tautinį, bet ir grynai religinį ir kultūrinį veikimą, persekiojo ir net žudė mūsų tautiečių veikėjus, padė juos kalėjimuose, ištrėmė. Lenkų valdžia uždarojo lietuvių mokyklas, organizacijas, spaūdą, baudė už kalbėjimą lietuviškai, griovė viską, kas turėjo bet kokią lietuvišką žymę. Net ir tuo momentu, kuomet pati Lenkija jau buvo Vokietijos kariuomenės triuškinama, atsiskakė lietuviams pripažinti kultūrinio veikimo laisvę, iki paskutinės savo "mirties" valandos laikė dantyse įsikandę išplėštą Lietuvos brančų turčą.

Kiek kartų buvo mėginama daryti pasitarimus su Lenkija dėl Vilniaus, kiek kartų užsienis Lenkijai patarė išspręsti Vilniaus klausimą, bet lenkų politikų neprotinga politika, pašėlusis puikybės neprileido Vilniaus ginčą gražuojų, susitarimo keliu išspręsti. Nuskriausta Lietuva, žindamas, kad Vilnius visais atžvilgiais jai priklauso, nusistatė su Lenkija nepalaikyti jokių santykių, kol Vilniaus kraštas jai nebus sugrąžintas. Tų santykių neturėta per su virš asonochiką metų.

Bet, štai, 1938 m. kovo mėnesyje nei iš šio nei iš to Lietuva susilaukia griežto ultimatumo. Arba taikykites, užmirškit Vilniaus klausimą, panaikinant karą stovį, arba mes pulsime Lietuvą ir į dulkes sutrinšim! Tai buvo lenkų "brolišką" reikalavimą, kurį Lietuva buvo priversta išpildyti. Ir tokį žygį Lenkija darė Hitlerio drąsina. To Hitlerio, kuris maždaug po pusanturų metų pačią puikučę Lenkiją (su Stalino pagalba) sutreškino.

Tokia tai Vilniaus užgrobito istorija, baigusis pačių jų užgrobitų likvidavimu.

Šie faktai čia minimi ne dėl keršto lenkų tautai, kurios šiandieninė padėtis ir prišuose turi išaukti pasigalėjimą, bet vertinant spalio 9 d. skaudų mūsų tautai įvykį. Lietuvių tauta nėra kerštinga. Tai matome kad ir iš šio įvykio: kuomet Lenkija buvo skaldoma, dešimtimis tūkstančių lenkų atbėgo į Lietuvą ieškoti glėbės ir tos globos Lietuva neatsakė. Ne Pilsudskio, pačio vyriausio kaštininko dėl Vilniaus užgrobito, šeima Lietuvoj rado šiltą ir saugią vietą. Čia mūsų tauta parodė krikščionišką kultū-

ringumą, ji mokėjo net savo priešams prieglaudą suteikti.

Dieva duok, kad Vilniaus užgrobitai, gavę taip skaudžių pamokų, prasikrapštytų savo akis, pamatytų savo klaidas ir nuosirdžiai už jas gailėtus, kad ateityje, jei kada vėl pradės gyventi nepriklausomu gyvenimu, išnaujo nesusergtų bauria imperializmo liga, kuri ir Lenkijai ir visoms kitoms valstybėms yra labai pavojinga.

Apie dabartinius Vilniaus okupantus ir aplamai apie to krašto klausimą rašėme praėjusiam šeštadienyje. Užteks čia pabrėžti, kad mūsų tauta Vilniaus neišsisžadės, nežūrint į kokio užgrobito rankas jis nebūtų patekęs.

Čekoslovakijos Padėtis

Pagal tarptautinę teisę Čekoslovakija nenustotoje buvus nepriklausoma ir suvereni valstybe. Dabar ji yra tik neteisėtai ir arbitrariškai svetimos valstybės okupuotas kraštas. Tai rezultatai: 1) Muncheno sutarties, su kuria Čekoslovakija buvo priversta atiduoti svarbius pasienio regionus Vokietijai, Lenkijai ir Vengrijai ir tuo būdu palikta be apsigynimo, 2) šešių mėnesių desperatinės padėties, kai Vokietija nuolatiniu spaudimu ir intrigomis stengėsi respubliką sunaikinti ir 3) Vokietijų militarinės okupacijos įvykusios po kovo 15, 1939 m.

Štai tie trys faktoriai, kurie Čekoslovakiją disorganizavo, bet jos nesunaikino. Remiantis tarptautine teise dar ir šandie ji yra nepriklausoma ir suvereni, nes gi ir pačiuose Muncheno pasitarimuose Čekoslovakija nedalyvavo ir visi sutarties paragrafai užmesta Čekoslovakijai prieš jos norą ir neteisėtai, ką šandie jau ir Anglija ir Prancūzija aiškiai mato ir žino.

Paskui gi periodas tarp 1938 m. spalio pirmosios ir 1939 m. kovo 15-osios Vokietijos buvo vartojamas Muncheno laimėjimų eksploatacijai ir pasirengimui galutinai Čekoslovakijos disorganizavimo ir pavergimo. Po Muncheno ir patys Čekoslovakai tikėjo Vokietijos žodžiu, de ja, jie skaudžiai apsi-vylė, nes pasirodė, jog Vakarų valstybės visai nesidomėjo tolimesniu Čekoslovakijos likimu, gi be jų pagalbos ji buvo bejėgė, o Vokietijai Muncheno sutartis buvo tik pirmasis žingsnis.

Ir štai kovo mėn. 1939 m. Vokietijos kariuomenė peržengia Muncheno nustatytas ribas. Tuo pačiu Vokietija panaikina Muncheno sutartį ir nelegaliai užima Čekoslovakiją ir padalina į provincijas.

Todėl šandie Čekoslovakijos pasiuntinybės ir konsulatai tebeveikia kai kuriose valstybėse kaip de jure suverenos Čekoslovakijos valstybės, nors de facto ji laikinai prieš okupuota. Čekoslovakija dar tebėra ir Tautų Sąjungos narys.

APŽVALGA

Paraginimas Kovoti

"Garsas" rašo: "Vilniaus gedulo diena — spalio 9-ji — čia pat. Siemet šią dieną minėsime ypatingoje dvasioje ir aplinkybėse. Vilnius jau naujų okupantų rankose. Po raudonosios armijos globa, Vilniuje ir visame krašte paskubomis steigiami sovietai. Suvalkų sutarties laužytojai ir okupuotos Lietuvos kankintojai jau apmokėjo savo žygius. Generolas Zeligovskis, Pilsudskio planų vykdytojas, vadovavęs lenkų legionams, iš pasalų puolė lietuvių kariuomenę ir jėga atplėšė Vilnių, jau ramiai ilsisi po šalta vėlėna. Jį nukovė raudonarmiečiai. Matyt, bijodamas su kitais lenkų generolais ir aficieriais bėgti į Lietuvą ieškoti prieglaudos, turėjo susidurti su raudonarmiečiais ir jų buvo sulikviduotas. Buvęs Vilniaus vaivada Bocianskis pasižymėjęs lietuvių persekiojimu, nusišovė Rumunijos pasieny. Taip, sunkios nuodėmės šaukiasi Dangaus atmonijimo.

Šių metų spalio 9-tą turime padaryti griežtą pasiryžimą visomis moralėmis ir materialėmis mūsų jėgomis kooperuoti ir remti Lietuvos vyriausybę jos pastangose atgauti Vilnių ir trečdalį teritorijų. Kaip Lenkija pasirodė silpna, taip ir Rusija, nežiūrint ar ji bus raudona ar juoda, prisiglemžus svetimų žemių ir tautų, tik daugiau susilpnės ir mažiausiam priepuoliui užėjus jos viduriai neatlaikys pavergtų tautų išsiveržimų".

Iš Pasikalbėjimo Su Konsulu Petru Daužvardžiu

Jon. Pilipauskas

Lietuva ir karas

Gyvename sunkius laikus. Fanatiškos didybės ir žiauraus grobio troškulio laikus. Žmonių minios paskendo nacionalizmo extazėj ir kurstytojų įdegti sukilo vienas prieš kitą. Sunyko visos sutartys, nusiginklavimo konferencijos ir taikos paktai.

Šandie Europoj ir vėl slankioja po kaimus ir miestus, mirties šmėkla ir karo siaubas graso XX-ojo amžiaus kultūrai ir civilizacijai. Kas dėl to kaltas ir koks laukia Europos likimas — išspręstis ir istorija.

Dabar mes tik spėlioti, spekuliuoti įvairiais greit vykstančiais įvykiais ir nugastauti dėl rytojaus tegalim.

Daugiausia mes rūpinamės ir nugastaujame dėl Lietuvos likimo, kuris nelabai jau šviesus atrodė, nes šiuo laiku ją supa du galingi, pilni vylių ir savo didybe apsvaigę kaimynai.

Šiuo klausimu šandie ir teko apsilankyti pas Chicago reziduojantį Lietuvos konsulą p. Daužvardį ir kiek plačiau išsikalbėti.

"Dėl karo Lietuvos likimas ne taip jau skaudus atrodo", pasakoja p. konsulas, "Nes ką iš mūsų gerieji kaimynai galėtų beimti. Geriausiomis ir svarbiausiomis Lietuvos dalimis jie jau pasirūpino anksčiau. Tiesa, karo pradžioje padėtis Lietuvoj buvo labai įtempta, bet šiuo laiku galima tikėtis, jog karo Lietuvoj bus tikrai išvengta".

Vilniaus klausimas Tiesa šandie daugiausia spekuliuojama Vilniaus klausimu. Tačiau tai labai neat-sargu ir netikra.

Šandie Vilnius grįžo į tas pačias rankas, kurios jį 1920 m. pavedė Lietuvai. Tada apie Vilnių kalbėjo Europos sostinėse, o dabar visam pasaulij. Geležinio vilko legendą pildos.

Zinot Lietuvos su Sov. Rusija 1920 m. liepos 12 d. padaryta sutartimi Vilnius su visomis lietuviais apgyvento.

Šiuo laiku valdžia neleis iš užsienio įvežti dalykų

ŠIUO LAIKU VALDŽIA NELEIS IŠ UŽSienio ĮVEŽTI DALYKŲ

KAUNAS (E). — Finansų ministerijai įvedus licenzijas eksportui ir importui, bus vedama nuosekli užsienių prekybos politika. Numatoma šiuo laiku neleisti įvežti iš užsienio prabangos dalykų, kaip tai vaisių, konservų, vynų, likerų, brangiųjų automobilių, avalynių, liuksdsinių galanterijos prekių, tai yra tokių dalykų ke kurių galima apsieiti ir kurias galima pasigaminti vietoje. Išvežti bus leidžiama tik tuomet, kuomet bus parduodama geromis kainomis ir lengvomis atsiskaitymo su užsieniais sąlygomis.

mis Rusijos buvusiomis teritorijomis pripažintas Lietuvai.

Vienas trečdalis su sostine Vilniū 1920 m. spalio 9 d. užgrobtas lenkų. Šis užgrobtas nebuvo legalus — Lietuva Vilniaus niekadoms nebuvo atsisakiusi. Tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo galutinios sienos — buvo tik administracijos linija. Tadgi, Lenkijai pakrikus ir jos teritorijai patekus į Sov. Rusijos rankas, Lietuvai teks savo teisių reikalauti ir kalbėtis su dabartiniais Vilnijos šeimininkais ir atatinkamais organais.

Kaip Vilniaus ir viso Lietuvos trečdalis klausimas išsiriš man netenka spręsti. Tačiau noriu pabrėžti, kad reiki rimtumo ir rimties šį klausimą traktuojant. Vilniaus klausimas negali būti sprendžiamas korespondencijų ir kavinių žiniomis. Rimtose sferose jis taip ir nespren-džiamas.

Karo ir kavinių korespondencijos tinka liežuviams, ne galvoms — galvos medžiagą ir faktus ima iš tikrų šaltinių".

"Tiesa, įdomu, p. Konsule, ar pašto ir telegrafo susisiekimas su Lietuva jau sutar-kytas?" nukrypau nuo temos.

Pirmiau Lietuvos paštos daugiausia ejo per Vokietiją, todėl ir įvyko susitrukdymų. Tačiau dabar jau ir paštas ir telegrafas veikia reguliariai. Lietuvos Krepšininkai.

Toliau kalba nukrypo apie Lietuvos krepšininkus, kurie turi lankytis Amerikoj šį rudenį.

"Labai galima, kad jie atvyks, nes jau karui prasidėjus buvo kreiptasi Lietuvos ir gauta teigiamas atsakymas.

Matot dėl krepšininkų jokių išlaidų nė Lietuvos nė Amerikos lietuviams nesudar-ris, nes kelionę ir išlaidas padengia Intercollegiate Basketball Ass'n.

Lietuvos krepšininkams jau beveik ir žaidimai nustatyti. Numatoma žaidimai su Loyola, Marquette, Duquesne, Detroit, Notre Dame, Holy Cross etc....

Balsai Šaukianti Teisybės

Amžinai paniūrę dienos, nēr jaukios gyvybės. Skubink šuolu, broli mielas — gelbėt reik tėvynė. Jok per laukus, jok per pievas, broliams rankos ilsta; meldžia naktį, meldžia dieną — šokdink žirgą riestą. Ašaros krauju pavirto ir krūtinėj sneka: — Išsilgę Aušros Vartų jau kelinti metai... Paskubėk! Gyvent ne laikas, grandys kai sukausto — lekia Vytis rausvam gaisre ir dangus parausta. Kelias Vytautas iš kabo ir sūny grandinės: — Atiduok, plėšike, Vilniū: čia mana tėvynė!..

BALSAS IŠ AUŠROS VARTŲ.

Palaima jums kenčianti, Dievo vaikai, nelūskit — nušvis jums rytojus. Nelūskit, tylėkit, kentėkit kantriai — sugrįš jūs tėvynė į rojų.

Girdžiu aš. Maldas jūs kasdieną kartojat, Mariją iš Vartų vis šaukiate. Varpai bokštus rauda, sirenos vaitoja — palaukite, mieli, palaukit...

VYTAUTO DIDŽIOJO DVASIA.

Nenuriūstu ir laukiu greičiausia tiesos. Atkelk, Vilniau, vartus lietuviui; prailgo jau laukti šviesiosios dienos, jau laikas kovoti už būvį!

Šventoji Marija. Šventi Aušros Vartai. Juk Jūsų sūnus aš buvau nuo senai. Lietuviam tėvynėj gyventi leisk kartu — aš Vytautas Didis, jie mano vaikai!

Šventų Aušros Vartų, Marija Šventoji! Nerimstu, nerimstu — aukų tiek padėta, man širdį su Vilniū plėšikas išrovė — grąžink lietuviui, kas jam pažadėta.

BALSAS IŠ AUŠROS VARTŲ.

Lietuvi! Aš tavo, nuo amžių aš tavo: plėšikas krauju neatpirks nuodėmės. Skambės pilis Vilniaus varpais žalio vario ir plauks aidas Vilnių rytinės giesmės.

Sužels žalios rūtos, žaliuos Neris krantas. Atgims ir skambės vėl akordai dainos. Težino išvytas iš tėviškės lenkas, kad jam niekada neįveikt Lietuvos.

VYTAUTO DIDŽIOJO DVASIA.

Juk tiek ilgai vargo lietuviai vergijoje, Virš dvidešimts metų šiandien sulaukė. Šventi Aušros Vartai, Šventoji Marija. Klausykite, sirenos kaip verkia, varpai bokštuos kaukia.

Kaip verkia sirenos, varpai kaip vaitoja, kaip verkia lietuvis po sunkia našta. Neverks nėkada jis už laisvę kovojant, tik laisvė ir laisvė skambės amžinai...

Verkia sirenos, ūžia vargonai — Spalių devinta — gelos diena. Varsto krūtinę varpų akordai: šiandien lietuviui malda viena. Tavo, lietuvi, malda šiandieną prie Aušros Vartų Panos Šventos. Jok naktį žygin, o grįžki dieną, lauk ir sulauksi džiaugsmo dienos. Ūžia sirenos, rauda sirenos, tėviškė laisva rėdos juodai, aidai sirenos, plaukia per slėnius: verkti tėvynėi skirta ilgai. Aidi ir plaukia lygumon raudos. Verkia lietuvis Vilniaus pilies: — Sugrįžki, mielas, sugrįžki lauktas, laukiam, kol rytas bokštus nušvies.

M. Vališauskienė-Kudirkaitė

Įvairenybės

— Mokslininkai nustatė, kad žiemos metu daugiau paukščių nuo troškulio miršta, negu nuo bado ir šalčio.

— Pelėdos labai naudingi ūkininkams paukščiai. Jos sunaikina daugybę pelių ir žiurkių.

— Varlės gali į ledą įsilti ir jos išlieka lede 14 dienų gyvos.

Įvairenybės

— Pelėdos labai naudingi ūkininkams paukščiai. Jos sunaikina daugybę pelių ir žiurkių.

— Varlės gali į ledą įsilti ir jos išlieka lede 14 dienų gyvos.

— Varlės gali į ledą įsilti ir jos išlieka lede 14 dienų gyvos.

JAUNIMO KLAUSIMU

Kun. V. Masiulio referatas, skaitytas Federacijos kongrese

(Pabaiga)

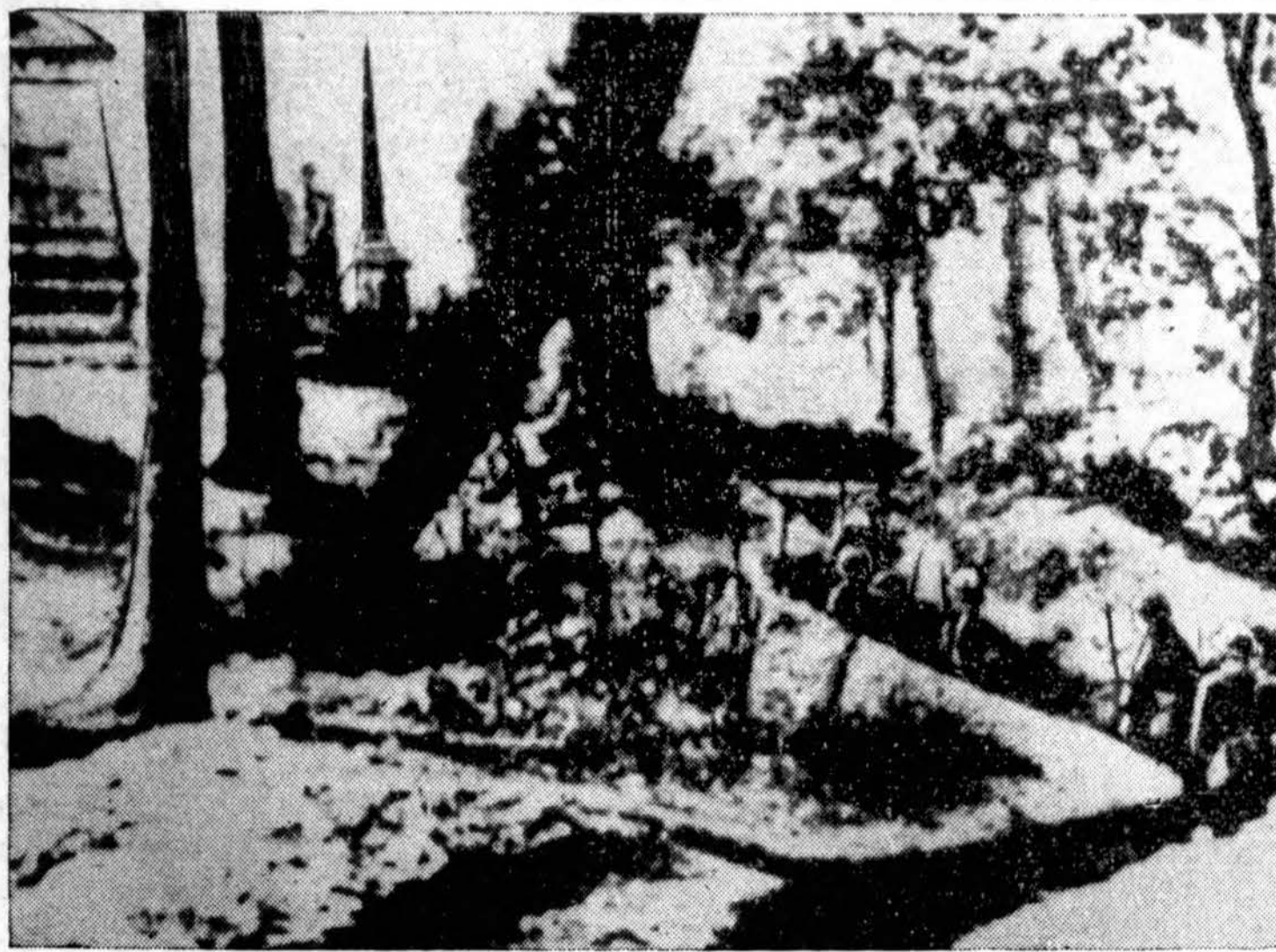
Tokią jaunimo santrauką iš visų jaunimo draugijų, ir iš parapijos sudarė dabartinė Apreiškimo Parapijos Katalikų Jaunimo Draugija. Kas ta Katalikų Jaunimo Draugija? Žodžiu, viso jaunimo susirinkimas, visų parapijinių draugijų ir taip parapijoje priklausančio jaunimo suėjimas. Ne atskiros kuopos arba parapijinės draugijos jaunimas, bet visos parapijos jaunimas, ar jie vienos kitos draugijos nariai, ar ne. Būdami katalikais ir lietuviais, pagrindinis jų tikslas, žinoma, bus veikti Dievui ir Tėvynei. Bet mūsų tikslas tą jaunimą pritraukti, nes pritraukus mes žinome, kad jis iš savęs mūsų darbą dirbs. Tuo reikalu, Katalikų Jaunimo Draugija sykiu duoda ir progos su savaisiais susieiti, su savo metų jaunimu draugautis, valdytis, pasilinksinti, žaisti, sekti kultūros meną ir visiškai užsiimti didesniu visuomeniniu veikimu, kuris kuopai arba draugijai neįvykdomas, bei lengvas visų kuopų bei draugijų jaunimui, kuris išvien veikia. Kad tokia draugija jaunimo mėgiama, aišku iš dabartinės Katalikų Jaunimo Draugijos narių skaičiaus, kurioje vienerių metų bėgyje yra virš 700 narių. Kame suplaukimas tokio skaičiaus jaunimo Argi ne tas pats jaunimas, kurį mes patys norime paimti po savo globa? Išvados kitos negalime padaryti, kaip pripažinti būtiną reikalą suvesti visą jaunimą į vieną organizaciją.

Tokią organizaciją įsteigti gali kiekvienas, kurio širdyje yra troškimas jaunimui padėti, kuris nesibijo išsižadėjimo, pasišventimo ir pasidarbavimo. Tokios širdies turi ypatingai būti vietos klebonas, nes nuo jo pareina jaunimą sušaukti ir jam įteikti visas priemonės pasiekti bendradarbiavimą ir vienintelį veikimą jaunimo tarpe. Tik tada nebus pavydėta nė vietos, nė salės, nė paramos, būtinų priežasčių jaunimo organizacijos pasisekimui. Daugiau, tokia organizacija, savotiškai parapijinė, jos pamatas parapija. Suorganizuokime pirmuoliai visos parapijos jaunimą, ir tik tada visų parapijų ir kolonijų jaunimą privesime prie kokio nors milžiniško darbo arba veikimo. Vienos minties jaunimas, kur jis bebus, dės visas savo pastangas atlikti, kas glūdi arti jo širdies, jei tas jaunimas atskirai pralavintas. Paskui organizacijai niekuomet nepasiseks, jei visiškai nebus jaunimui pavesta pačiam valdytis, jei bus leidžiami augusieji dalyvauti, jei visa atsakomybė nepasiliks jaunimo rankose. Čia nereikia, kad jaunimas bus be tvarkos, be priežiūros. Tuo pasirūpins dvasios vadas, bet jaunimui paliks visą valią įvykdyti, nes pasisekimas organizacijos pareina nuo paties jaunimo pasidarbavimo ir valdymo. Jaunimas turi suprasti ir jaustis, kad jie čia turi savo organizaciją, kad čia jaunimas vienas veikia. Pavyzdžiui, Katalikų Jaunimo Draugija jaunimo vedama. Organizacijos

valdyba sudaryta iš atstovų iš kiekvienos parapijos jaunimo draugijų. Jaunimo valdybai visa atsakomybė, visas darbas. Darbui atlikti valdyba paskiria iš jaunimo visus komitetus, grupes, sutvarko veikimą įvairiose srityse ir, žodžiu, įvykdo, kas tik jaunimui ir organizacijai bus naudinga. Vienas svarbiausių darbų — paruošti tinkamą programą kas savaitę susirinkimo metu. Taip, matote, pajavirintas kiekvienas vakarėlis. Šokiai, žinoma, jaunimo saldainiai, bet viena valanda kiekviename susirinkime paskirta ypatingai programai. Vieną savaitę pakviestas svečias kalbėtojas, kitą savaitę rodomi judomi paveiksai, trečią dainų koncertas, ketvirtą dramos ratelio vaidinimas, ir taip toliau. Visas atliekamas laikas paskirtas pasilinksinti šokiais arba žaidimu.

Suimdami visą, kas sakytą, turime tokią išvadą: turime pasirūpinti progą ir vietą jaunimui susieiti su visu jaunimu. Ir kadangi mes nuostabiškai norime savo jaunimą suorganizuoti, pilnai prisidėsime prie jų darbo, jei ir klebonas ir parapijonai remis jaunimo veikimą. Sušaukti visą jaunimą, suvesti visuotiniam darbui pasiseks tik tada, kada organizacija bus visiems prieinama. O bus prieinama, jei susieis visas jaunimas, jei atidarysime savo duris ir įleisime be jokio mokesčio. Toks griežtas nusistatymas būtinai reikalingas, ypač šiomis dienomis, nes ne visas jaunimas turi iš ko užsimokėti. Toliau, idėję pinigų tokios organizacijos įsteigimui, neprakišime, bet laimėsime. Jaunimas parengs kelius balius metų bėgyje ir iš likusio pelno pamažu atmokės. Bet didžiausias mūsų pelnas bus — mūsų jaunimas. Lietuvis draugausis su lietuviu, katalikas su kataliku, visi eis bendrai prie šv. Komunijos, dalyvaus mūsų išeivijos veikime. Argi čia ne ugdymas tos katalikybės, tos lietuviškosios dvasios?

Be abejonės, kiekvienas mūsų trokšta savo jaunimo likimą užtikrinti. Kiekvienas mūsų pasiryžęs visas pastangas dėti ir savo jaunimą vesti prie lietuviško visuomeninio darbo. Kelias atdaras. Žinoma, bus daug išsižadėjimo, daug išlaidų, kol jaunimui suteiksime tą, ko jis reikalauja. Bet pasekmės bus vertos mūsų didžiausio pasidarbavimo. Turime, klebonai ir parapijiečiai, sykiu darbuotis ir susilauksime iš jaunimo nemirštančių vaisių. Apreiškimo Parapijos Katalikų Jaunimo Draugija susilaukė pasisekimo todėl, kad klebonas sutiko ir su savo parapijiečiais parėmė tos draugijos įsteigimą. Šiandien neabejotinas tos parapijos jaunimo nė tikėjimas nė lietuviška dvasia. Sušaukdamas ir globodamas savo jaunimą, parapija džiaugias taip jaunimo, taip tėvų didesniu parėmimu. Tokiu darbu nė vienas neapsiriksim. Savo maldomis, savo išgalemis linkėdami viso gero, dėkingas bus jaunimas, bus mūsų ir parapijos karščiausi rėmėjai, Dievui ir Tėvynei didžiausi veikėjai.

Nuotrauka iš vakarų fronto. Prancūzų kariuomenė apkasuose. Toliau, kairėje, matyti paminklas žuvusiems pasauliniams kare. (Acme telephoto)

LIETUVOS EKSPORTAS DĖL KARO EUROPOJE NENUTRAUKTAS

KAUNAS (E) — Nežiūrint daugeliu atvejų ir dideliais kiekiais, bet atatinamoms įstaigoms įsikišus prekyba grįžo į savo normas ir krautuvėse vėl galima visko gauti, kaip ir prieš karą. Išskiriant tuos dalykus, kurių pardavimas yra suvaržytas arba laikinai sustabdytas, kaip skytojo kuro. — Kuro taupumo sumetimais sumažėjus Kaune privačių taksų ir autobusų skaičiui, taip pat sunkvežimiams, dabar geras dienas turi arkliais važiuojamieji vežimai ir vežikai, o transportui padėti atvažiuoja iš Kauno aplinkinių ūkininkai su savo vežimais, kurie padeda gabenti maškas ir persikraustyti ir už tai gerokai uždirba.

— Iki rugpjūčio mėn. 1 d. visoje Lietuvoje buvo užregistruota 57.504 radijo abonentai.

ĮSAKOMA LAIKYTIŠ Kuo DIDŽIAUSIO TAUPUMO

KAUNAS (E). — Finansų ministras, pasiremdamas nepaprastuoju metu tautos ūkiui tvarkyti įstatymo jį suteikta teise, tvarkyti gamybą, taupymą ir prekių bei medžiagų įvežimą ir paskirstymą, įpareigojo visas įstaigas kuodidžiausio taupumo, ypatingai susilaikyti nuo nebūtinų užsieninių prekių pirkimo. — Kainų tvarkytojas vėl nubaudė visą eilę pirklių ir firmų už kainų kėlimą ir prekių slėpimą. Nubaustųjų pavardės skelbiamos spaudoje. — Su-

varžius kietojo kuro (anglies ir kokso) vartojimą privatiems reikalams, gyventojams smarkiai pradėjus pirkti malkas ir durpes, Kaune buvo bepristingstą kaip malkų, taip durpių. Tam reikalui į pagalbą atėjo Miškų departamentas, kurs emėsi iš savo sandėlių pristatyti miestui kuro. Dabar kaip malkų, taip durpių galima pirkti, kas kiek nori ir pigesniais kainomis, negu pas privačius perkūpius. Privatiems kainų tvarkytojas taip pat nustatė pastovias kainas

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

KIDS — THE WRONG FLAVOR —

She's pretty as a picture, but . . . . .

No one can tolerate halitosis (bad breath). It can ruin almost any girl's popularity . . . her closest friendships.

Food fermentation in the mouth is said by some authorities to be a major cause of halitosis. And the insidious thing about this offensive condition is that anyone may have it and never realize it. Friends know, of course . . . only too well. But, unfortunately, it is such a delicate subject they won't tell.

So don't gamble with your social opportunities and your happiness by taking unnecessary chances. It is so simple to take precautions by gargling with pleasant-tasting Listerine Antiseptic—mouth fermentation is quickly checked and its odors are overcome.

Get the Listerine Antiseptic habit. Use it . . . morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Missouri.

LISTERINE
for HALITOSIS
(BAD BREATH)

Lietuviškas Viešbutis

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.
TEL. CANAL 9585

Walter Neffas, sav.

Linksma girdėti, kad atvažiuavus į Chicago, surandi Lietuvišką Viešbutį pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosi į Chicago, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarimas diena-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicagos miesto.

WOMEN!

read how thousands have been able to GET NEW ENERGY

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Run-down, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

All you may need is a good reliable tonic. If so try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more whole-

some food which your body uses directly for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

PASKOLOS
Greitai ir Pigiai ant
1-MŲ MORGIČIŲ

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
UP TO \$5000

Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Rugs. mėnesiuose
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.
per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

OFISO VALANDOS: 9:00 val. ryto iki 5:00 val. vak.
Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 8:00 val. vak.

St. Anthony's Lithuanian Parish
Building & Loan Association
Joseph F. Grubauskas, Sec'y
1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

Naujausios Lietuviškos Knygos
VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO
Dvasiškiškai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinios

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais. \$2.25
NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais. \$1.50
TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židaničius. Autoriaus leidinys. \$1.00
KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius. \$0.50
KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas. \$0.50
SVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitais Juozapas Skvireckas. Ketvirtas Tomas. \$4.00
PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis. \$0.25

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirkė. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

POVANDENINIAI LAIVAI

Jų raida nuo Aleksandro Makedoniečio ligi šių dienų

Prieš susipažindami su šio straipsnio turiniu, prisiminkime, kad šiuo metu dviejų vandenynų dugne guli senieji, nuskendę trys povandeniniai laivai: 'Squalus', ('Squalus' jau išskeltas. Red.) 'Thetis' ir 'Phenixas', kurių patalpose per du šimtus žmonių susirado tragiškiausiomis aplinkybėmis sau mirtį. Ypačiai tragiškas buvo anglų povandeninio laivo Thetis žuvimas, kuris sujaudino visą pasaulį.

Pažinti jūrų gelmes ir panaudoti tą pažinimą įvairiausiems savo reikalams, žmogus trokšta nuo seniausių laikų. Net graikų filosofo Aristotelio raštuose randame žinių, kad 332 m. pr. Kr. Aleksandras Makedonietis vartojęs savotišką povandeninį aparatą kare su persais. Tai buvęs tuščiaduris indas, kuris nepripildydavęs vandens vertikaliam granzdinamam ir vandeniu. Tokiame inde leisdavęsis į jūros gelmes Makedoniečio kariys, norėdamas prakiurinti prieš laivą. Tačiau ši priemonė buvo labai nevykusi, nesėkminga ir ji beveik nieko bendro neturėjo su šių dienų povandeninių laivų principais.

Pirmasis povandeninis laivas buvo išrastas 1538 m. Istorikas Bekonas pasakoja, kad tais metais ispanų miestė Toledo buvo pastatytas laivas, kuris galėjo nusileisti į jūros dugną ir judėti po vandeniu ant ratų. Deja, smulknesnių žinių apie šį keistą povandeninį laivą istorija mums nepaliko. Tačiau, sprendžiant pagal ano metu laivų statybos techniką, spėjama, kad pirmasis povandeninis laivas buvo pagamintas iš medžio, o jo forma, greičiausiai, bus buvusi statinės ar dėžės pavidalo.

Kiek vėliau, 1850 m., anglas Burnas išrado naują povandeninį laivą, kuris galėjo nugrimzti ir vėl išplaukti vandens paviršium. Tai buvo medinė valtis su odiniais, armonikos principo kraštais. Sraigty pagalba tie odiniai kraštai galėjo išsiplėsti ir susitraukti, tai padidindami, tai sumažindami bendrą visos valtės paviršiaus tūrį. Nusileidžiant po vandeniu valtės tūris buvo mažinamas, o norint iškilti į paviršių — didinamas. Kad būtų įmanoma kvėpuoti, išradėjas naudojo ilgą medinį vamzdi, kurio vienas galas buvo valtyje, o kitas išleidžiamas vandens paviršium.

1620 m. olandų gydytojas Kornelius Van Drebelis žymiai patobulino Burno išrastą povandeninį laivą. Drebelio povandeninė valtis buvo nuleista Temzės upės dugnan. Ši valtis buvo taip pat medinė, tačiau jos pranašumas buvo vertingas ta prasme, kad ji galėjo tam tikrų irklų pagalba judėti ir povandeniu.

Pirmasis metalinis povandeninis laivas tebuvo išrastas 1776 m. Jį išrado Dovydas Bešnelis, vadinamas povandeninio plaukiojimo tėvu. Bešnelio išrastas povandeninis laivas "Tortin" buvo kiaušinio formos. Jo viduj buvo vie nam žmogui pasitalpinti anga, iš viršaus pridengiama akilinu dangčiu. "Tortin" po vandeniu judėjo dviejų sraigty irklų pagalba, varomų ranka. Nugrimzdamas dugnan buvo vykdomas pripildant vandeniu du metalinius rezervuarus, o iškilimas į paviršių — tą vandenį išleidžiant.

Bešnelio "Tortin" buvo panaudotas ir kariniams reikalams. Jo išradimo metu kaip tik vyko Šiaurės Amerikos katas su Anglija. Bešnelis kreipėsi į amerikiečių kariuomenės vadą Parsonsa,

Hitleris kalba reichstage. (Acme radiophoto)

prašydamas panaudoti jo išrastą povandeninį laivą prieš blokuojančius Naujorką anglių laivus. Pamėginta. "Tortin" pasiėmė statinaitę parakio, atitinkamai jį paruošė minos paskirties darbu ir mėgino susprogdinti karo laivą "Iglu". Tačiau tasai bandymas nepasiekė, nors "Tortin" ir buvo palindęs po "Iglu" apačia.

XVIII amžiaus būvyje buvo ir daugiau mėginimų išrasti tobulesnių povandeninių laivų. 1795 m. Armanas Mezeras pateikė prancūzų vyriausybei savo projektą, pagal kurį povandeninis laivas turėjo būti varomas garo mašina. Pažymėtinas yra prancūzo Fultono išrastas povandeninis laivas "Nautilus". Fultonas suprojektavo ir tokių povandeninio laivo savybių, kurių viena antra iš dalies naudojama ir šandie.

Povandeninių laivų evoliucija vyko labai pamažu, ir XIX amžiuje nedaug tebuvo tikimasi iš jų naudos. Tačiau vienas reikšmingas įvykis žymiai sustiprino povandeninių laivų reikšmę ir pagreitino jų tobulinimo darbą. — Vykstant Šiaurės ir Pietų valstybių karui Amerikoje, pietiečiai gelbėdami šiauriečių užblokuotus, uostus, ryžosi panaudoti povandeninį laivą "Davidą". Tai buvo 1864 m. "Davidas" su devynių žmonių įgula puolė šiauriečių karo laivą "Hauzatoniką" ir susprogdino. Sprogimo ir laivo skendimo sukelta vandens srovė pagavo nesuskubusį pasprukti "Davidą" ir taip pat jį nuskandino. "Davidas" kad ir žuvo, tačiau jis atliko labai didelį žygi, privertusį pasaulį susidomėti povandeninių laivų vaidmeniu.

Maždaug tuo pačiu metu o-

landas Van-Elvenas išrado cialistų, įstengia prieš karo laivynui padaryti didžiausius nuostolius.

Paviršinių plaukių karo laivai taip pat ieško būdų, kaip nugalėti tuos povandeninius siaubus. Ligi šiol surasta nemaža apsaugojimo būdų. Naudojamasi tam tikrais aparatais, kurie praneša apie besitarnaujantį povandeninį siaubą. Ypačiai sėkmingai čia pasitarnauja žvalgybos lėktuvai. Mat stebint jūrą iš viršaus, net paprasta akim galima įžiūrėti vandens gelmes ligi 15 — 20 metrų. Yra ir daugiau įvairių priemonių gintis nuo tų sunkiai pastebimų siaubūnų. Tačiau, kaip ten būtų, povandeniniai laivai įvairiausi būdais apeina tas saugojimosi priemones. Apie nepaprastą jų vaidmenį žinonija dar daug, daug sužinos atieties kare.

Daug dar įvairių valstybių vyrų suko galvas, kaip geriau sukonstruoti povandeninį laivą, kad jis sėkmingiau tarnautų praktiniams reikalams. Tik dvidešimtojo amžiaus pradžioje pasisekė surasti pagrindinius šių dienų povandeniniams laivams taikomus principus. O svarbiausias čia išradimas — vidaus deimo variklis. Nuo to laiko povandeninių laivų raida vyko nepaprastu ir sėkmingu tempu. Didžiojo karo metu vien Vokietija naudojo karo reikalams apie 400 povandeninių laivų.

Šiuo metu visos valstybės stengiasi turėti kuo daugiau povandeninių laivų. Didžiosios valstybės šandie stosi didžiulius povandeninius kreiserius, kurie siekia 2900—3500 tonų. Tokie laivai pasiima su savim po 4 — 6 net septynių metrų ilgio ir 500 kg svorio torpedas. Taip apsiginklavę povandeniniai laivai, valdomi įgudusių spe-

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir
Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir
Šeštadieniais
Valandos: 3-8 P. M.

DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2-4 ir 7-9
Res. 2305 S. LEAVITT St.
Res. tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 288
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. r.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10-12 val. ryte
2-4 ir 6-8 val. vakare.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
Susitarius.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Rez. Tel. PLAZa 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dienų.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

DR. FRANK C. KWINN
(KVIKOLINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8:30 Vakare,
ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1-3 ir 7-8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketr. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1999

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. r.
REZIDENCIIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Ofiso Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketr. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1999

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. r.
REZIDENCIIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0708
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

Tel. YARDS 6921
Res. KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Residencijos tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M.
Residencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9-10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 6122
Res. Tel. PROspect 6656
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARDS 2946
DR. G. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir
Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARDS 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir
Šeštadieniais

"THINGS THAT NEVER HAPPEN"

KLAUSYKITE
New City Furniture Mart
RADIO PROGRAMO
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties
WSBC — 1210 kilocycles.
Programė dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė
ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS
Statai visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyms darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Įgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance kompanijų dėl taisyms apdėgusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:
JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

PAIN IN BACK

MADE HER MISERABLE

Read How She Found Blessed Relief

Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlin's Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if your muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain, bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajū ir duonų kepi mai; įvairių konservų ir preservų darymai, paukščių

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais: tienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymas, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
\$1.10
RAŠTINĖJE
\$1.00

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

Savotiski Japonų Papročiai

Draudžiama bučiuotis ir bučiuoti rankas. — Neleidžia rodyti filmų, kuriuose artistai bučiuojasi. — Pasibučiavimas begėdyse. — Tačiau nesidrovima pasirodyti nuogais. — Svečius kviečia į vonios kambarį

Pasibučiavimas Japonijoje ne tik nemadoje, bet tiesiog laikomas begėdyse ir nusikaltime. Ten ne tik vyras žinomas ir tėvai savo vaikų nebučiuoja, bet ir vaikai nebučiuoja savo tėvams rankų. Norėdami reikšti pagarbą vyresniesiems, japonai sudeda rankas ant krūtinės ir žemai nusilenkia, prideda ranka prie širdies arba nors nuleidžia akis žemyn. Mylintis vyras, norėdamas pareikšti žmonai savo meilę, kalba jai apie gėles ir lygina ją su gražiais žiedais, o moteris prašo vyro leisti nuauti jo avalinę, atsisėsti prie jo kojų ir pan. Tiesa, japonų inteligentams ir šiaip didmieščių gyventojams tenka pamatyti besibučiuojančius europiečius, bet nuo tokio regiono jie tuojau nusisuka, nes laiko jį nepadoriu ir šlykščiu. Jei koks nors nežinolis pabučiuotų senai japonų poniai ranką, ši tokį jo veiksma palaikytų didžiausiu įžeidimu.

Kai prieš keletą metų Japonijoje buvo suruošta meno paroda, į ją buvo atvežta iš Europos keletas garsių paveikslų, kuriuose vaizduojamas pasibučiavimas arba pabučiavimas į ranką. Japonų valdžia uždraudė tuos paveikslus statyti parodoje ir rodyti juos publikai. O garsių prancūzų skulptoriaus statulą "Pasibučiavimas" grąžino į Europą neleidę iškelti iš laivo. Iš visų filmų ir visų paveiksluotų žurnalo, atvežamų į Japoniją iš Europos ir Amerikos, japonų cenzūra iškerpa tas vietas, kur vaizduojami bet kokie bučiavimai. Bučiavimas japonams sukelia tikrą siaubą. Tačiau japonai visai nieko nereikia pasirodyti viešai visiškai nuogam. Kad namiškiai ar svetimieji matytų jį nuogą, jis neradžia jokios gėdos ir neranda reikalo slėpti savo kūną. Vasaros karščių metu savo namuose japonai dažnai vaikščioja nuogi. Jei japonas maudosi, o tuo metu pas jį ateina svečias, jis šį pasikviečia į

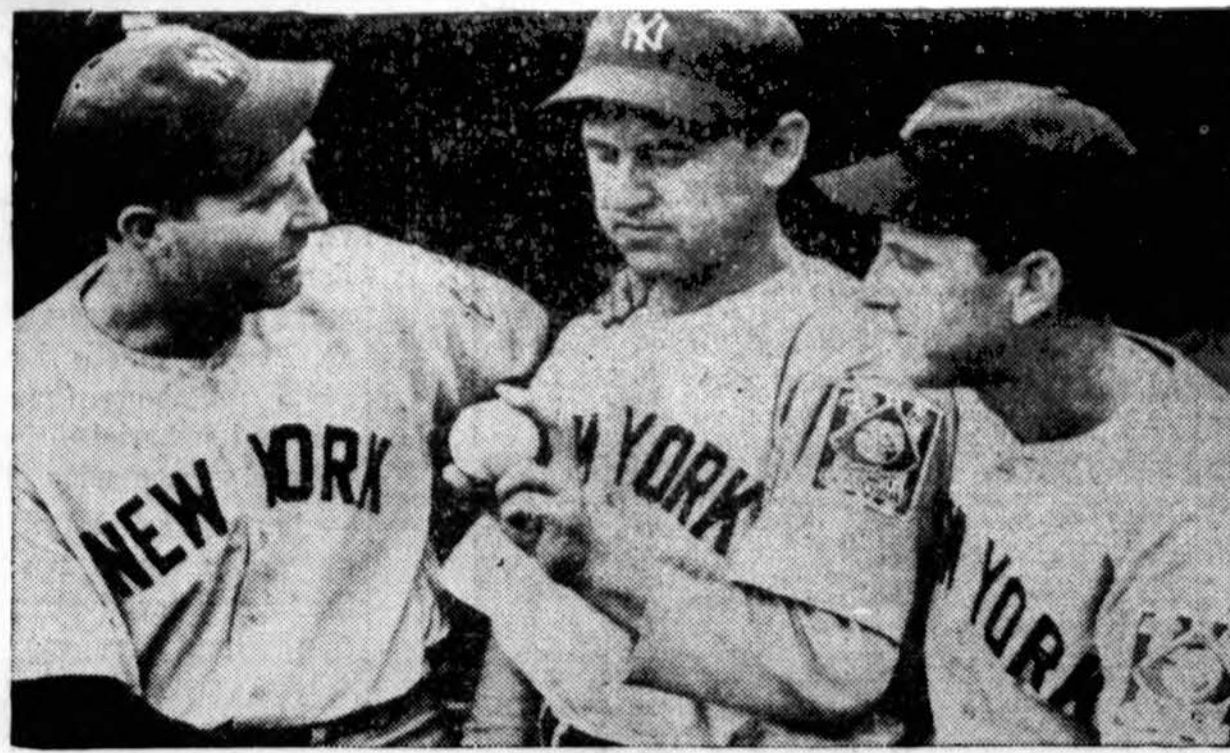
vonios kambarį ir kalbasi su juo sėdėdamas nuogas vonioje. O jei yra antra vonia, tai ir svečių pakviečia kartu išsimaudyti.

Kai japonai apsiuntę anglų koncesiją Tiencine, jie visus iš koncesijos miesto išeinančius ir į jį įeinančius išrengdavo nuogai, ieškodami kontrabandos ir pinigų. Net europietes moteris išrengdavo nuogas vidury gatvių ir išlaikydavo ištisas valandas šimtų kareivių ir žioplų akivaizdoje. Kai anglai prieš tai griežtai protestavo, japonai teisinosi, kad jie nežino europiečių papročių, o jų papročiai esą tokio dalyko visai nelaiką dorovės įžaidimu.

Milžiniški lobiai vandenyno paviršiuje ....
4 milijonų kv. kilometrų pievų plotas plaukioja jūroje. — Augalai, iš kurių galima gaminti cukrų, jodą, klijus ir trąšas. — Medžiagos popierini užtektų 1,000 metų. — Galima pagerinti viso pasaulio lietas dirvas

Celiuliozė šiais laikais yra labai brangus ir reikalingas daiktas. Ją gamina iš medienos daugiausia iš taip vadinamųjų eglinių popiermalkių. O iš celiuliozės gamina popierį, dirbtiną medvilnę siūlus įvairiems audiniams, dirbtinį šilką, šukas, sagas, kietas apkaltes ir daug kitokių dalykų. Bet celiuliozei gaminti reikalinga mediena, miškas. Juk vien tik popierio gamybai visas pasaulis per metus suvarato milijonus kietmetrių miško medžiagos, todėl miškai sparčiai mažėja ir kyla susirūpinimas, kas bus, kai pasibaigs miškų ištekliai? Vienas amerikietis profesorius rašo, kad to pavojaus nereikia bijoti — celiuliozei gaminti medžiagos nepritrūks. Ir jis nurodo milžiniškus brangios žaliavos šaltinius.

Atlanto vandenynė, ties Antilijų salomis, yra vadinama Sargaso jūra, kurioje yra plaukiojančios jūros paviršiuje pievos, turinčios apie 4 milijonus kvadratinų kilometrų ploto. Tos pievos susidarė iš jūrų žolės, vijoklių ir įvairiausių augalų. Tas pievas jau Kolumbas pastebėjo Amerikos atradimo laikais, bet nuo to laiko pievų plotas netik nesumažėjo, bet žymiai pa-

Ney York Yankees metikai (pitchers), laimėję du "World series" žaidimus. (Acme telephoto)

didėjo. Jos dažnai kliudo laivams plaukioti. Mokslininkai nurodo, kad tų pievų augmenija labai turtinga naudingomis medžiagomis. Iš tų augalų galima gaminti cukrų, jodą, įvairius klijus ir geros rūšies celiuliozė. Tik reikėtų tuos augalus krauti į laivus ir vežti į fabrikus. Apskaičiuojama, kad, jei tuojau imtų iš tų augalų gaminti celiuliozė, tai visam pasauliui žaliavos popierio gamybai užtektų 500 metų, o gal ir ilgiau. Iš tų pievų augmenijos galima gaminti geras trąšas, ir tik vieną tūk-

stantinę dalį tų pievų sunaudojus trąšų gamybai, užtektų 50 metų patrešti viso pasaulio lietas dirvas taip, kad javai duotų trisdešimtąjį grūdą. Mokslininkas sako, kad pasaulis dar per daug turtingas ir tingus, jei nesiryžta naudoti tų milžiniškų Sargaso jūros lobiių.

Dovanos Adresų Mašinos Fondai

Po \$1.00 aukojo: policininkas S. Pileckas, siuvėjas G. Burba, J. Klimas, D. Zukienė, M. Pratapienė. Biznierka B. Vilčiauskienė, gražiai išpuoštos tavernos sav., 2059 W. Cermak Rd., žadėjo dovaną ir pati su sūnum ir duktere Brone dalyvauti "Rūtos" darže piknikų pabaigtuvėse, spalio 22 d. Rap.

— Žvaigždininkai yra suskaitę daugiau kaip 30 milijonų žvaigždžių. Be, teleskopų mes tematome jų tik apie 1000.

Rosetta Overholer sulaukta Kokomo, Ind., policijos tardymui ryšiu su sunkiu sužalojimu podukros 15 metų amžiaus. (Acme telephoto)

Kidneys Must Clean Out Acids

Excess Acids and poisonous wastes in your blood are removed chiefly thru 9 million tiny delicate Kidney tubes or filters. And non-organic and non-systemic disorders of the Kidneys or Bladder may cause Getting Up Night, Nervousness, Leg Pains, Circles Under Eyes, Dizziness, Backache, Swollen Ankles, or Burning Passages. In many such cases the diuretic action of the Doctor's prescription Cystex helps the Kidneys clean out Excess Acids. This plus the palliative work of Cystex may easily make you feel like a new person in just a few days. Try Cystex under the guarantee of money back unless completely satisfied. Cystex costs only 3c a dose at druggists and the guarantee protects you.

GIESMYNAS

Išgykite Naują Giesmyną. Jame rasite Visiems Metams Božnyčios Giesmes. Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Pocius. Išleido C. L. R. K. Vargonininkų Provincija. Knygos kaina — 50 centai, priedant 10 centų persuntimui.

LIETUVIŠKAS MISOLĖLIS Šlovinkim Viešpatį.

Mišios ir Mišparai. Lietuviškai ir Lotyniškai visiems Sekmadienams ir Šventėms, ir kitos Mados ir Giesmės. Antras patalayas leidimas. Parabė Kan. Ad. Sabalaukas. Stipriais odos viršais, kaina — 3.75. Retkaiaukute 18.

DRAUGAS PUB. CO. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

Bus Biznierių Ir Politikierių

WEST SIDE. — "Rūtos" darže piknikų sezono uždaryme — pabaigtuvėse, spalio 22 d., pakviesta daug svečių ir biznierių iš visų Chicago lietuvių kolonijų. Bus ir lietuvių politikierių: šerifas V. Sakavičius su sūnum adv. Hendry, M. Wallace, V. Palikevičius, vadinamas Vilsonu ir kiti. Rap.

ECONOMICAL EFFICIENT
 Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.
KC BAKING POWDER
 Same price today as 48 years ago
 25 ounces for 25¢
 Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder — under supervision of expert chemists of national reputation.
 MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICŲ
 Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra aprausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priežiūra.
 Mokame Už Padėtus Pinigus **3 1/2%**
 Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
 JOHN PAKEL, Pres.
 6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER-PRUZIN
 Seriusiasis Patarnavimas — Moteris patarnauja
 Phone 9000 630 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis
 SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
 Visi Telefonai YARDS 1741-1742
 4605-07 So. Hermitage Ave.
 4447 South Fairfield Avenue
 Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visoje Chicagos dalyse
 Klausykite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10.00 valandą, iš WHIP stoties (1480.)
 Su Povilu Šaltimieru.

Mini Gimimo Diena

Onytė Gailiūtė, gyv. 4422 So. Artesian Ave., Brighton Parke, spalio 9 dieną mini savo gimimo dieną ir 19 metų jaunystės. Ta proga Onytė jau gavo daug gražių dovanėlių nuo savo giminių ir kaimynų. Tuomi Onytė užsitarnavo nuo visų pagarbos savo gražiu, doringu gyvenimu. Visi jai linki ilgiausių metų.

Onytė Gailiūtė su savo tėveliais ir pažįstamais bus West Sidėje Rūtos daržo piknikų pabaigtuvėse spalio 22 dieną. Rap.

Kalėdos Artėjimo Ženklas

Brolis Vladas aną dieną gavo iš kun. dr. Mendelio, Baltimore, Md., tokio turinio telegramą: "Laukiame plotkelių. Negalime pradėti kalėduoti. Skubinkit siųsti kartu su vokais".
 Atsakymas į telegramą — Pasiųsta du tūkstančiai plotkelių.
 Mat, pirmoji kregždė, pranešanti, kad jau šv. Kalėdos artėja. Apsirūpinkime iš anksto plotkelėmis, ruoškimės. Nors br. Vladas buvo tuo tarpu užimtas Rūtos daržo uždarymo pikniku, tačiau dirba

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS
 Iš angliško vertė
 Kun. Ant. M. Karužiškis

Spalių 9 Diena

Mylėtinis išėjo ieškoti savo Mylinojo, ir jis rado žmogų, kurs buvo bemirštąs be meilės. Ir jis sakė: "Koks didelis tai liūdnumas kad žmogus mirytų be meilės!" Tat Mylėtinis sakė bemirštančiajam: "Sakyk, kodėl tu miršti be meilės?" O jis atsakė: "Kad aš gyvenau be meilės".

Didžiausias pastatas pasaulyje yra šv. Petro Katedra. Romoje.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, ir Puošimams.
GELININKAS
 4180 ARCHER AVENUE
 Phone LAFayette 5800

HOW TO CLEANSE AND SOOTHE TIRED STRAINED EYES
 Don't suffer from burning, smarting eyes. Murine brings you quick, amazing relief. Murine's six extra ingredients completely wash away eye irritation—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use Murine twice daily.
 *Eye strain due to dust, driving, glare, close work, movies, reading, late hours. Murine will not correct eye deficiencies. For treatment of organic eye disorders, see a competent professional at once.
MURINE FOR YOUR EYES
 AT ALL DRUG STORES

ir Kalėdų dovanėlių "dirbtuvėje". Pažymėtina, kad Rūtos daržo piknike br. Vladas minės 25 m. sukaktį kai atvyko į didžiąją Chicagos lietuvių koloniją. Rap.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE
 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142
 1410 S. 49th Court CICero 2109
Anthony B. Petkus
 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270
Lachawicz ir Sunai
J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mazeika 3319 Lituania Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips 3307 Lituania Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

JUST KIDS — Summer Complaints. By Ad Carter
 WELL NOW AT ITS SUMMER HINTER CARTER, YOU GOTTA LET US GO SWIMMIN' IN 'N SWIM' N'THINGS AIN'THAT!
 MY PA SAYS YOU DON'T NEVER SAY NOTHING NICE 'BOY GIRLS'—MUNCHA SVER REE IN LOWE! MY PA SAYS YOU'RE A FELLER GETTIN' LUCKED—IT NICE!
 DON'TCHA THINK 'ME BATH' SOME WATERHELOU WOULD MAKE A VERY FUNNY CARTOON?
 START SOMETHING! DON'T KEEP US HERE ALL NIGHT!
 INTERNATIONAL CARTOON CO.

Šį Vakarą Renkamės Į Svarbias Prakalbas

Šiandie spalio Devintoji. Prieš devynioliką metų mūsų istorinė sostinė Vilnius su treč daliai Lietuvos buvo lenkų užgrobita. Vargo, skurdo, kentė priešpaudą lietuviai patekę lenkų nelaisvėn. Laikydami prie spaudoj mažumas ir visokiais būdais persekiodami lenkai nematė, kad tuo jie kasa duobę sau, savo nepriklausomybei. Šiandie Lenkijos jau nebėr ir niekas negali drąsiai sakyti, kad ji bus atsteigta. Mūsų sostinė Vilnių ir visas buvę po lenkais žemės dabar užgrohė bolševikai. Gyveną ir dirbą Rusijai Amerikos lietuviai (bolševikai) pastaruoju laiku visur skleidžia kalbas, kad bolševikai Vilnių buvo siūle Lietuvai, bet Lietuva atsiskakė ji pasiimti? Ar taip buvo? Iš kur tos kalbos? Kokių tikslu jos skleidžiamos. Jei, iš tikrųjų, buvo siūlyta Lietuvai Vilnius, dėl ko ji jo neėmė? Į šiuos ir kitus begalo įdomius klausimus bus atsakyta šį vakarą, minint spalio 9 d., Aušros Vartų parapijos salėj, po misijų, apie 9 valandą. Kalbės svečias iš Londono, tenykštės lietuvių para-

Paskutinė kardinolo Jurgio Mundelein kelio nė į St. Mary of the Lake seminariją, Mundelein, Ill. puošnia Chicago gatve — Michigan Ave. — iš Šv. Vardo katedros. Šimtai gedulu pauostų automobilių ir šimtai tūkstančių abiem gatvės pusėn susikaupusių tikinčiųjų palydi mylimojo Ganytojo palaikus į amžinojo atilsio vietą. (Acme telephoto)

pijos klebonas kun. dr. K. Matulaitis, MIC., kun. M. Urbanavičius, MIC. ir kiti. Prakalbas pamargins parapijos choro dainininkai. Visi, kuriems rūpi Vilniaus likimas, ir kas jo laukia, kviečiami susirinkti. Įėjimas nemokamas. Šį vakarą, spalio 9 dienos paminėjimą, rengia vietos Federacijos skyrius. Federantas

ŽINIOS IŠ AMERICAN LEGIJONO DARIUS-GIRĖNAS POST 271

BAIGIAMAS STATYTI MEMORIAL NAMAS. ISKILMINGS ATIDARYMAS BUS LAPKR. 11 IR 12 D. NORINTIEJI DAR GALI ĮAMŽINTI VETERANŲ IR SAVO VARDUS

Štai, pilna sauja įvairių žinūčių plačiai visuomenei ir mūsų rėmėjams. Ve, kas buvo, yra ir bus veikiama. Vasariniam rengimams pasibaigus ir 21 Amerikos Legijono konvencijai praėjus, dabar visi daugiausiai interesuojasi apie statomąjį namą 4416-18-20 So. Western Ave., kuris, galima sakyti, jau baigiamas. Iš lauko viskas baigta, ir iš vidaus jau daug darbo atlikta. Dėkui komandieriui Wm. B. Sebastian ir statybos komiteto pirm. B. R. Piekievitz už didelį pasišventimą darbą varant pirmyn, su pagalba posto narių ir bendradarbių, kurie taipgi pašventė brangų laiką padėję dirbti. Šiandien namas savo gražumu patraukia praeivio akį. Būriais žmonės apstoje gėrisi darydami visokias išvadas. Kai kurie net ir naują vardą siūlo, sakydami: "Vietoj American Legion Darius-Girėnas Memorial Hall, turėtų būti Brighton Park Star". Kiti sako: "Ne, ne, turėtų būti Lithuanian Star, nes tai vienas puikiausių namų, ką mes

turim." Labai ačiū už naujo vardo pasiūlymus, bet iš anksto galiu sakyti, kad aabar-tinis vardas niekada nebus permainytas, nes tas vardas ir namas yra statomas kaip paminklas ir amžina atmintis pasaulinio karo žuvusiems karžygiams, sykiu ir visiems veteranams, kad ir po karo mirusiems. Jų vardai bus įrašyti bronzinėj lentoj, jei tik šeimos to pageidaus. Nors jau keletą sykių buvo prašyta per laikraščius, kad šeimos tokių karžygių tuojau atsišauktų, bet iki šiol mažai teatsiškakė. Nejaugi jie yra amžinai užmiršti? Norintieji, kad tokių karžygių vardai būtų ant tos "Memorial" lentelės, dar kartą prašomi tuojau susižinoti su Memorial Building komitetu, 2608 W. 47th St., Chicago, Ill.

Name ant antrų lubų bus viena puikiausių svetainių su vėliausiai įrengimais, 36 pedų "horse shoe" baru, "smoking room". Virš baro, ant trečio balkono "Wardrobe" ir "Lounging lobby".

Administratoriaus Pranešimas

Sulaukus "Draugo" 30-ties metų gyvavimo malonu pasižiaugti jo nuveiktais Bažnyčiai ir Tėvynei darbais. Taigi lapkričio 19 d., Shoreland Hotel, ruošiamas bankietas, kuriame prisiminsime mūsų katalikiško dienraščio 30-ties metų darbuotė ir kartu bus akidaromas vėjus praplėsti mūsų dienraščio įtekmę į lietuvių visuomenės gyvenimą. Bankieto tikietai po \$2.00.

Šeštadienį prieš bankietą bus išleistas padidintas "Draugo" numeris, į kurį prašome mūsų biznierių patalpinti savo pagarsinimus, nes jie bus dedami papiginta kaina.

Taip pat bus įvesta į mūsų dienraščį JAUNIMO ir MOTHERŲ skyriai ir tad prašome mūsų prietelių paramos mūsų dienraščiai šioje naujoje kuryboje.

"DRAUGO" 30 METŲ GYVAVIMO PAMINĖJIMO NUMERIO APGARŠINIMŲ ŠALYGOS

- 1. Skelbimai 50c už colį.
2. Su kiekvienu skelbimu \$5.00 vertės gausite vieną tikietą į Bankietą ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.
3. Su kiekvienu skelbimu \$2.00 vertės gausite ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.
4. Kiekvienas mokantis \$2.50 už 30 metų Paminėjimo Bankieto tikietą, bus paminėtas "Draugo" Boosterių kampelyje.
5. Vien paminėjimas "Draugo" boosterių kampelyje ne mažiau \$1.00.
6. Bankieto ūkietas \$2.00.

Tikietai 30-ties Metų Paminėjimo Bankietui išdalinami sekančiais:

Table listing names and locations for the 30th anniversary celebration, such as Sv. Antano Parap. - Cicero, Sv. Jurgio Parap. - Bridgeport, etc.

PASTABA: Prie kiekvieno stalo sėdės po 10. Jums labai dėkingas, KUN. J. MACIULIONIS, M.I.C., "Draugo" Administratorius

KIDS - EDDIE'S COAT

Ant pirmų lubų bus mažesnės svetainės susirinkimams, mažesniems parengimams su baru ir visokiais įrengimais, moderniška virtuve su keltuvu (elevator), kuriuo bus galima užkelti valgius ir ant antrų lubų ir į didžiulę svetainę. Taipgi didelis kambarys posto reikalams (headquarters) ir kambariai kitiems reikalams. Community Service — įrengtas kambarys apylinkės patarnavimui, nes daugelis žmonių turi įvairių išaugtų ir kitokių drapanų ir kitų dalykų, atliekamų, kurių neturi kur padėti. Čia bus priimami tie drabužiai, o posto moterys skyrius sutvarkės išdalins beturčių šeimynoms.

Be to, dar planuojamas "Medical Room", jeigu tik rasis geraširdžių lietuvių daktarų teikti ir medikale pagalbą beturčių šeimynoms, ypač vaikučiams ir seneliams. Namus su iškilėmis bus atidarytas per "Armistice Day", lapkr. 11 ir 12, 1939.

KRAFT DINNER advertisement featuring an illustration of a smiling man and a box of Kraft Dinner. Text includes 'Delicious MACARONI-AND-CHEESE. READY IN 9 MINUTES'.

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą PAMOKSLŲ 400 puslapių knygą. Kaina \$1.75 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley, Ave. Chicago, Ill.

ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00. Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m. STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA - CASH ARBA BARSKIS FURNITURE HOUSE, INC. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

UNIVERSAL RESTAURANT Vestuvim, Krikštynom ir Kitokiems Bankietam Sutelktam Patarnavimam. Linksmas Patarnavimas Visiems 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, sav. Tel. Victory 9670

Ant pirmų lubų bus mažesnės svetainės susirinkimams, mažesniems parengimams su baru ir visokiais įrengimais, moderniška virtuve su keltuvu (elevator), kuriuo bus galima užkelti valgius ir ant antrų lubų ir į didžiulę svetainę. Taipgi didelis kambarys posto reikalams (headquarters) ir kambariai kitiems reikalams. Community Service — įrengtas kambarys apylinkės patarnavimui, nes daugelis žmonių turi įvairių išaugtų ir kitokių drapanų ir kitų dalykų, atliekamų, kurių neturi kur padėti. Čia bus priimami tie drabužiai, o posto moterys skyrius sutvarkės išdalins beturčių šeimynoms.

Be to, dar planuojamas "Medical Room", jeigu tik rasis geraširdžių lietuvių daktarų teikti ir medikale pagalbą beturčių šeimynoms, ypač vaikučiams ir seneliams. Namus su iškilėmis bus atidarytas per "Armistice Day", lapkr. 11 ir 12, 1939. Tikietai jau pardavinėjami ir tikimasi visuomenės gausios paramos šiam svarbiam reikalui.

Isigykite nors po vieną tikietą iš anksto, nes tais pinigais mes galėsime patobulinti ne tik namą, bet ir kitus įrengimus. Taipgi išgalintieji prašomi siųsti aukas, kad galėtumėt vardus įrašyti amžinai atmintinai į bronzinę lentelę. Wm. J. Kareiva

Sodaliečių Šokių Vakaras Čia Pat BRIGHTON PARK. — Šeštadienį, spalio 14 d., sodaliečių rengia metinį balių, parapijos svetainėj, prie 44-tos ir California gatvių. Grieš Court land Day and His Knights of Rhythm. Visus užkvičia komisija, nesigailėsite atsilankę. AV

Remkite Savuosius Biznierių

Standard Club advertisement featuring an illustration of a bottle of Standard Club whisky. Text includes 'Svelni Degtinė—100 Proof BOTTLED IN BOND Nėra Gereinės Degtinės už Tokia Kaina TIK \$1.00 PT. \$1.60'.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIOČIŲ Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary. GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION 4425 South Fairfield Ave. Lafayette 8248

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiems rengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų klubams duodame dykat. Kreipkitės. SULLY'S SVETAINĖ 4400 So. Washtenaw Ave. Tel. LAFayette 5954 Jonas Zepaltas, savininkas

RENDON PLETAS 6 kambariai: miegamasis porėsiu, refrigeratorius, gėsimasis pečiuis, karšto vandens šiluma; antrasis aukštas: pigi rėnda, 7001 So. Talman Ave. PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ medinis namas, 1 krautuvas—5 gyvenimui kambariai ir 6 kambarių fletas viršuje, arti Halsted gatvės ir Canalport Avenue. Metinių pajamų \$396.00. Pilna kaina \$1,000. Edw. Chernauskas, 1900 Union Avenue, Tel. CANal 2183.

RENDON KAMBARIS Rendon apšildomas kambaris. Jol norite galite naudoti ir virtuve. Virtuvės beismonte. Atsišaukite: 6834 S. Talman Ave. Chicago.

POCAHONTAS Mine Run iš gelausių malnų; daug dulkių išimta. Perkame 5 tonas ar daugiau už toną \$7.65 PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, tonas... \$7.40, Sales Tax Eksta.

EXTRA DOMINIKAS VARNAS NAUJAS L. V. CHICAGOS APSKR. PIRMININKAS

Vakar L. V. Chic. Apskr. seimelyj išrinktas naujas pirmininkas. Buv. pirm. Bol. Klimas išrinktas izdo globėju, Kvietkutė — raštininkė, Stimulis — izdininkas, A. Stankus — vice-pirmininkas.

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. SELEMONAVICH SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KAS DIENĄ — IR VAKARAIŠ IR SEKAMADIENIAIS Telefonas VICTORY 3486 604 WEST 33RD STREET CHICAGO, ILL.

Listen to and Advertise over PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO

Folk Songs and Music Tamburitzza Orchestra Station WWAE, Every Sunday 1 to 2 536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

CLASSIFIED

REIKALINGA vyras arba moteris. Turit būti gražaus išvaizdos. Jokie patyrimo nereikia. Tuojau atsišaukite: Mister William, 1656 West 47th St., — nuo 9 iki 11 valandos ryto.

PARDAVIMUI NAMAS 4 fletų gražus mūrinis namas, 2 po 4 ir 2 po 3 kambarius, arti Marquette Parko. Sematvė ir lieros verdė parduoti už \$11,950. Imokėt reikia \$5000. Likusius valdžiai išmokėsite kas mėnesį. 7207 So. Francisco Ave. Savininkas A. Siratov'ch, tel. Prospect 3140.

"AR JŪS ESATE MATĖ SUNSET PARKA?"

Jis yra pikniko daržas, miškas ir ūkis su visais miesto patogumais ant farmos, prie Archer Ave. arti 135-tos gatvės. Pikniko daržas didelis ir turi apdarytą šokių salę ir barą. Ši vieta populiarū kaip vasaros, taip ir žiemos Apart to, yra 5 kambarių moderniškas namas ir kombinacinis garadžiuis ir daržinė. Viskas tik-tai 10 metų senumo. Ūkis užima 30 akerų ir pikniko daržas ir medžiai 20 akerų, 1500 pedų ant Archer Avenue ir 1500 pedų ant 135-tos gatvės. Matkite: Ben F. Bohac, 2641 W. 51st St., Chicago, Illinois.

ANT PARDAVIMO Dvieju aukštų namas. Pirmame flo-re yra storas antrame flo-re — praverimamas. Atsišaukite: 7126 South Rockwell Street, Chicago.

IESKOMA PARTNERIS AR PIRKĖJAS prie gerai išdirbtos tavernos biznio, kuris randasi geroj vietoj. Apyventis vėjus tautu žmonėms; kampinys namas, 4 kambariai prie vietos. Parduodama, nes esu viena moteris. Skubiai kreipkitės: 2301 So. Leavitt St., arba telefonuokite SEE-ley 1742.

PARDAVIMUI NAMAS Parduomui dvieju (2) aukštų namas — 2 fletai ir krautuvas. 7126 South Rockwell Street, Chicago, Illinois

RENDON PLETAS 6 kambariai: miegamasis porėsiu; refrigeratorius, gėsimasis pečiuis; karšto vandens šiluma; antrasis aukštas: pigi rėnda, 7001 So. Talman Ave.

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ medinis namas, 1 krautuvas—5 gyvenimui kambariai ir 6 kambarių fletas viršuje, arti Halsted gatvės ir Canalport Avenue. Metinių pajamų \$396.00. Pilna kaina \$1,000. Edw. Chernauskas, 1900 Union Avenue, Tel. CANal 2183.

PRASOM ATSIŠAUKTI Pateškau giminalčio Juozapo Karbauskio. Girdeju, kad gyvena New Yorko valstybėje. Kiles iš Kaitinėnu parapijos. Krutitijų kaimo. Turitu svarbų reikala. J. Poetas, 4450 So. Hermitage Avenue, Chicago, Ill. ...

RENDON KAMBARIS Rendon apšildomas kambaris. Jol norite galite naudoti ir virtuve. Virtuvės beismonte. Atsišaukite: 6834 S. Talman Ave. Chicago.